

אחרת, בעלת גורל דומה לגורל בניישרי-אל.
 אך גם כך עשויים הדברים להוסיף מימד חדש לסיפורי-המיקרא: הנה קבוצה נוספת שהמצרים לא אהבו, ששועברו לעבוד דות-בנייה וברחו מהדלתא.
 יחד עם זאת אין להתעלם מן ההנחה, שלגבי המצרים התייחס הכינוי "שוסו" לכלל הנוודים האסיאתיים — ואולי-אולי ויש להדגיש את ה"אולי" הזה — אולי היו בניישראל רק קבוצה אחת בתוך כלל השוסו.
 גם מתוך ציורי-הקיר המצריים ידוע ש' היו קבוצות שוסו שונות, דבר הנלמד מהבדלי הלבוש בציור, כידוע, כאשר ציירו המצרים דמויות לא היתה כוונתם לצייר פורטרטים, או את טעמם האישי של האנשים המצויירים, וכך — למשל — בשעה שרואים אדם בתצאית-קצרה, יודעים שהם התכוונו לתאר תושבי-ההרים. והנה, כימעט בכל מקום, מופיעים רק השוסו בציורים המצריים כשגדי-לים מעטרם את שולי חצאיתם ועיתים גם

אחרי מילחמת ששת הימים חקר גבעון את סיני, ולמרות שלא מצא בה — כצפוי — אף לא טביעת-רגל אחת של בניישרי-אל, התברר לו כי אפשר לחיות בסני: "יש שם אוכל, יש גשם ובורות-מים. אי-לם, כאמור, רק קבוצת פליטים מצומצמת היתה חוסשייה לנוע ולהתקיים במידבר, וההמוניות המתוארת במיקרא מקורה בי חוסר-הבנה — הסופר רדאי לא יכול להא-מין, שמקבוצה כה קטנה ועלובה שנמלטה מהדלתא יצמח גוי גדול..."
 להלן דבריו של פרופסור גבעון:
ש. האם קבוצה זאת היתה הי-שוסו?
 השוסו היתה קבוצה אסיאתית מעור-בת גדולה מאוד של נוודים, שאותם הכירו המצרים, הם היו חיילים-שכירים, שודדי-דרכים ועבדים, ולפעמים גם עשו צרות לפרעונים וסייעו לאיבני מצריים.
מהם המקומות בהם נזכרים השוסו?
 רבים מהשוסו חיו בימי רעמסס הר-שני בדלתא של הנלוס, שם גם מקומה של ארץ גושן המיקראית. אך נדמה, כי קוויי-הקישור בין השוסו לבניישראל רבים יותר — הם ביקלו בכל המקומות הר-קלאסיים הקשורים לראשית האומה. היו שוסו באדום, היו בשעיר והיו בלבן, ופעם אחת נזכרת עיר שוסו אחת בעלת שם רבי-משמעות — עיר יהוה...
כדומר, איי-אפשר לטעות בהג-דרת בניישראל כשוסו?
 יש אפשרות שנוודים אלה, אשר עז-בו גם הם את הדלתא וחיו במקומות שר-בהם חיו בניישראל, השתייכו לקבוצה

האיש בעל הציציות
 ציציות השוסו נראות בבירור בדמות המרכזית. זהו פרט מתמונה במיקדש הגדול במדינת-חבו, במצריים. הדמויות הן של שלושה שבויים — לבנוני, שוסו (?) וחיית. בתמונה משמאל: דמות של שוסו בלוחיות תבליט מארמון רעמסס השלישי.

את חגורת-מתניהם. מובן שקישרתי דבר זה עם ה"ציציות", כי המיקרא אינו דורש מאתנו להשתמש בציציות בגלל איוושהי סיבה פולחנית, אלא כזכר ליציאת מצ-ריים.

עבדים בציציות

ך אם רוצים, אפשר לומר: "אני פוקד עליכם לשאת ציציות כל חיכם, כדי שתזכרו שהייתם נוודים עלובים"
 ומי לבש ציציות אלו — השוסו. מובן שדבר זה מאפשר להבדיל קבוצה מסויימת בין אנשי השוסו, אך — אנא אין לכתוב במפורש "בניישראל הם שוסו", כי הדברים עדיין קשים.

ש. מה היה גורלם של השוסו-הללו?

אין אנו יודעים דבר על גורלם, אולם לא מן הנמנע כי אחדים משיבטי השוסו, או קבוצה שהיתה אחות לגורלם, פנו לכנען ובה שינו את אורח חייהם והפכו מנוודי-חמורים ליושבי-כרכים.
 לאור ירידת עוצמת האימפריזם המצרי בעת ההיא, כשהקבוצה מודרכת על-ידי מנהיג חזק, הגשימו את מטרם. סיגנון-החיים החדש בכנען אמנם שינה את ה-מיבנה החברתי ואת השקפות הקבוצה, אולם זיכרונות שיעבוד מצריים, הבריחה מעבודות-הכפייה והעימות הקדום עם תו-רתייהו באיור שעיר ובעברי-הירדן המז-רחי, הסכו זיכרונות יקרים, שסייעו לעצב בקירבם את תחושת הזהות הלאומית.

מסמן את גירסתו החדשה-ישנה של האגיפטולוג, הפרופסור רפאל גיבסון, שהצביע על תשודות-מיצריות חמראות בריחת אסיאתים לתוך המידבר, הוויכוח על הנתוב נמשך שנים רבות.